

UDENRIGSMINISTERIET

Den 20. marts 2006

Udenrigsudvalgets spørgsmål
nr. 36 og 37 af 22. februar 2006
til skriftlig besvarelse.

Spørgsmål nr. 36:

Ministeren bedes redegøre for, i hvilket omfang regeringen følger analyser af klimaændringernes konsekvenser i de enkelte danske programsamarbejdslande, og i givet fald oplyse, hvordan disse indarbejdes i udformningen af de konkrete bistandsprojekter.

Svar:

Klimaforandringerne negative virkninger udgør en voksende udviklingspolitisk udfordring. Især udviklingslande med stor afhængighed af naturressourcer indenfor landbrug, skovbrug og fiskeri og med begrænsede økonomiske ressourcer er sårbare overfor klimaforandringer og relaterede ekstreme vejrforhold. Flere danske programsamarbejdslande er blandt de lande der rammes af virkninger som længere tørkeperioder, pres på landbrugsjorden, knaphed på vandressourcer og kraftigere og hyppigere storme. Uden en målrettet indsats i disse udviklingslande er der risiko for at udviklingsindsatsen undermineres og udsatte befolkningsgruppers levevilkår forværres.

Danmark har gennem flere år ydet betydelig bistand til aktiviteter på FN-klimakonventionens område. Det drejer sig om bistand inden for vandforsyning, landbrug, skovbrug, kystzonebevaring og beskyttelse eller genopbygning i forbindelse med ekstreme vejrforhold. Konkrete eksempler herpå er støtte til uddannelse indenfor vandressourceforvaltning i Burkina Faso, bistand til udarbejdelse af kystsikringsstrategier for Egyptens nordlige kyst og genetablering af en orkanramt landtunge i Nicaragua, som beskytter kyst og havneanlæg på landets atlantehavskyst.

Udenrigsministeriet tog i 2004 skridt til en mere målrettet indsats, som i midten af 2005 resulterede i et handlingsprogram med tilhørende arbejdsredskaber til brug på området.

Klimahandlingsprogrammet - *'Danish Climate & Development Action Programme – A Tool Kit for Climate Proofing Danish Development Cooperation'* har som formål at integrere klimaaspektet indenfor relevante aspekter af det danske udviklingssamarbejde for hermed at opnå en mere effektiv og bæredygtig udviklingsindsats. Gennem programmet kan der bl.a. udføres "klima-check" af danskstøttede udviklingsaktiviteter med henblik på at "klimasikre" bistanden. Programmet henvender sig primært til de danske ambassader i programsamarbejdslandene og deres lokale samarbejdspartnere.

De første erfaringer med klimahandlingsprogrammet er på vej i Vietnam, Tanzania og Mozambique. Arbejdet i disse lande koncentrerer sig om at indhøste erfaringer til brug for bredere anvendelse i dansk-støttede udviklingsaktiviteter. Konkrete eksempler på de indledende indsatser omfatter bl.a. samarbejde med landbrugsministeriet og miljøministeriet i Vietnam om anvendelse

af vejrprognoser i sårbare landbrugsområder og forbedret fysisk planlægning i forbindelse med jernbane-, og vejprojekter samt støtte til undersøgelse af de klimatiske virkninger indenfor landbrugs-, vand- og sundhedssektorerne i Tanzania.

Klimahandlingsprogrammet planlægges tillige anvendt i forbindelse med iværksættelse af nye aktiviteter i klimasårbare lande, herunder det nye programsamarbejdsland Mali. Handlingsprogrammet forventes også anvendt i andre programsamarbejdslande for dermed at klimasikre udviklingsindsatsen og afhjælpe klimaforandringerne konsekvenser for sårbare befolkningsgrupper.

I de danske programsamarbejdslande, som er mindst udviklede lande, rettes opmærksomheden bl.a. mod udarbejdelse af nationale klimatilpasningsplaner. I flere af disse lande er sådanne planer under udarbejdelse og den danske indsats med at imødegå klimaforandringerne negative konsekvenser tager bl.a. udgangspunkt heri. Også multilateralt støtter Danmark dette arbejde ved at yde betydelige bidrag til to klimatilpasningsfonde under den Globale Miljøfacilitet.

Anvendelse af klimahandlingsprogrammet i de danske programsamarbejdslande er indledningsvist foregået med inddragelse af ekspertise fra det Danida-støttede UNEP Risø Center, som er blandt de førende internationale institutioner hvad angår analyser af klimaforandringerne negative virkninger.

Arbejdet med integration af klimaaspektet baseres på tilgængelige data om aktuelle og forventede klimatiske forhold i samarbejdslandene. Sådanne data er bl.a. til rådighed fra FNs Klimapanel (IPCC). Endvidere findes der på landeniveau, eksempelvis i Vietnam, betydelige mængder data om temperatur, nedbørsforhold, flod- og havvandsforhold og fremskrivninger heraf. Sådanne data kan typisk være tilvejebragt som led i udarbejdelse af landets obligatoriske rapportering af klimadata til FNs klimasekretariat.

Det er imidlertid kendetegnende, at datagrundlaget ofte er mangelfuldt eller ikke til rådighed for de statslige institutioner og de befolkningsgrupper, som kan have gavn heraf. Indsamling, fordeling og anvendelse af klimarelevant data og udarbejdelse af sårbarhedsanalyser udgør derfor en del af arbejdet med at integrere klimaaspekter i udviklingssamarbejdet. Analysearbejdet er dog ikke en opgave, som Danmark kan og bør tage eneansvar for. Opgaven må først og fremmest varetages af landets myndigheder og efter ønske og behov i samarbejde med Danmark og andre partnere .